

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **JUDr. I. J., S.**, správca konkurznej podstaty úpadcu R., a. s., J. IČO: X., (pôvodne H., a. s., K.), vedľajší účastník: O. B. S., a.s., Š., proti žalovanému: **C., a. s., S. v likvidácii, S.**, IČO:., zastúpený advokátom JUDr. Š. D., C., **o zaplatenie 2 841 927,78 Eur (85 615 916,45 Sk) s prísl.**, na odvolanie žalovaného a navrhovateľa procesného úkonu spol. D. I. L., proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo dňa 19. januára 2009 č. k. 14 Cb 341/1998-1108, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 19. januára 2009 č. k. 14 Cb 341/1998-1108 **potvrdzuje.**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa pripustil vstup ďalšieho účastníka na strane žalobcu v časti o zaplatenie 2 144 855,49 Eur (64 619 916,45 Sk) s príslušenstvom ako žalobca v 2. rade, a to spoločnosť I., a. s., K., IČO: X.

V odôvodnení uznesenia uviedol, že na základe usmernenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení krajský súd po predložení originálnych zmlúv o postúpení pohľadávky skúmal všetky zmluvy o postúpení pohľadávok a zistil, že pohľadávka bola prvýkrát platne postúpená na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 24. 08. 2001, ktorou pôvodný žalobca R., a. s. (pôvodne H., a. s.), postúpil pohľadávku vo výške 2 841 927,78 eur (85 615 916,45 Sk) s príslušenstvom na spoločnosť M., a. s. Ďalšou zmluvou o postúpení pohľadávok, spísanej formou notárskej zápisnice č. N 305/2002 Nz 305/2002 zo dňa 11. 10. 2002, sa postupca a postupník dohodli na Dodatku č. 3 a 4 k zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 24. 08. 2001. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 19. 07. 2005 bola pohľadávka vo výške istiny 64 615 916,45 Sk

s príslušenstvom ďalej postúpená postupcom M., a. s., na postupníka I., a. s. Pretože sa pohľadávka postúpila iba v časti, na rozhodnutie súdu o pristúpení ďalšieho účastníka do konania na strane žalobcu bol potrebný návrh žalobcu. Žalobca dňa 13. 01. 2009 takýto návrh podal, spoločnosť I., a. s., s návrhom súhlasila, preto súd do konania na strane žalobcu v 2. rade v časti 2 144 855,49 eur (64 619 916,45 Sk) s príslušenstvom pripustil spoločnosť I., a. s. Z dôvodu skôr platného postúpenia pohľadávky na inú spoločnosť súd zároveň nevyhovel návrhu spoločnosti D. I. L.. na zmenu účastníka na strane žalobcu.

Proti tomuto uzneseniu sa odvolal včas právny zástupca navrhovateľa o zámenu na strane žalobcu, t. j. spoločnosti D. I. L. V odvolaní uviedol, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Zároveň navrhol, aby odvolací súd vydal rozhodnutie, ktorým napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmení tak, že pripustí vstup navrhovateľa - D. I. L. na miesto doterajšieho žalobcu a prizná mu trovy odvolacieho konania alebo napadnuté uznesenie zruší a vec vráti súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V odvolaní ďalej uvádza, že pri podpise Zmluvy o postúpení pohľadávky medzi pôvodným žalobcom R., a. s. (pôvodne H., a. s.) a spoločnosťou C. & F. P., spol. s r. o., boli dňa 12. 04. 2002 spoločnosti C. & F. P., spol. s r. o., predložené listiny (Dodatok č. 2 zo dňa 31. 12. 2001, podľa ktorého zmluvné strany odstupujú od Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 24. 08. 2001 z dôvodu, že do 31. 12. 2001 nedošlo k vzájomnej dohode ceny a tým dodatok č. 1, ako aj zmluva nenadobudli účinnosť), ktoré preukazovali, že Zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 24. 08. 2001 bola v čase podpisu Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 12. 04. 2002 už zaniknutá a neplatná, čiže vlastníkom postupovanej pohľadávky bol dňa 12. 04. 2002 pôvodný žalobca. Uvedená pohľadávka bola následne dňa 02. 11. 2005 postúpená zo spoločnosti C. & F. P., spol. s r. o., na spoločnosť D. I. L. Zároveň má právny zástupca navrhovateľa o zámenu na strane žalobcu za to, že súd prvého stupňa plne nerešpektoval názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, keď na základe predloženia originálu Zmluvy o postúpení pohľadávky, datovanej dňom 24. 08. 2001, túto uznal bez všetkého za platnú, pričom sa nevysporiadal s otázkou, či predložená zmluva bola skutočne uzavretá dňa 24. 08. 2001 a či nedošlo k jej neskoršiemu ukončeniu. Za týmto účelom súd

nevypočul štatutárnych zástupcov pôvodného žalobcu ako došlo k podpisu jednotlivých zmlúv o postúpení pohľadávky.

V zákonnej lehote podal odvolanie proti napadnutému uzneseniu aj žalovaný, ktorý uviedol, že prvostupňový súd pripustil do konania účastníka bez riadneho zistenia skutkového stavu, keďže nevykonal všetky dôkazy, ktoré podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 18. 12. 2007, sp. zn. 2 Obo 226/2007, mal vykonať, t. j. nevyžiadal zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 31. 08. 2001, nevypočul štatutárnych zástupcov pôvodného žalobcu. Ďalej žalovaný uviedol, že podľa jeho názoru ide v prípade údajného postúpenia pohľadávky zo dňa 24. 08. 2001 na spoločnosť M., a. s., o antidatované postúpenie pohľadávky podpísané až po vydaní potvrdzujúceho rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26. 09. 2001, ktorým bol žalovaný zaviazaný na zaplatenie žalovanej sumy, pričom ani H., a. s., ani M., a. s., neoznámili žalovanému, že došlo k postúpeniu pohľadávky. Vzhľadom na uvedené dôvody žalovaný žiadal napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací zmenil uznesenie Krajského súdu v K. zo dňa 19. januára 2009, č. k. 14 Cb 341/1998-1108 tak, že návrh na pripustenie účastníka na strane žalobcu v 2. rade, spoločnosť I., a. s., do konania v časti o zaplatenie istiny 2 144 855,49 eur (64 619 916,45 Sk) zamietol.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 17. 11. 1997 postúpila I. B. a. s. (právny nástupca I. peňažného ústavu) pohľadávku vo výške 85 615 916,45 Sk na spoločnosť H., a. s., o čom informovala žalovaného listom zo dňa 21. 11. 1997. Pohľadávka vo výške 85 615 916,45 Sk pozostáva zo zostatku úveru vo výške 49 126 857,-- Sk (istiny), úrokov vo výške 17 717 232,65 Sk, úrokov z omeškania vo výške 18 771 646,80 Sk a iných poplatkov v sume 180,-- Sk. Dňa 24. 08. 2001 uzatvoril pôvodný žalobca H., a. s., Zmluvu o postúpení pohľadávok so spoločnosťou M., a. s., J. a to na pohľadávku vo výške 85 615 916,45 Sk a vo výške 38 327 173,60 Sk. Strany sa zároveň dohodli, že súdne spory, vyplývajúce z uvedených pohľadávok, bude až do vstupu postupníka do konania aj naďalej viesť postupca a odplatu za postúpenie pohľadávok si dohodnú v samostatnej dohode. Dňa 26. 09. 2001 pôvodný žalobca oznámil žalovanému postúpenie pohľadávok na spoločnosť M., a. s., a zároveň aj odstúpenie od zmluvy, uzavretej so spoločnosťou C. F., a. s., zo dňa 31. 08. 2001. K zmluve

o postúpení pohľadávky zo dňa 24. 08. 2001 bol uzavretý Dodatok č. 1, týkajúci sa pohľadávky vo výške 38 327 173,60 Sk a dňa 31. 12. 2001 Dodatok č. 2, v ktorom sa zmluvné strany dohodli, že odstupujú od zmluvy z dôvodu, že do 31. 12. 2001 nedošlo k vzájomnej dohode o cene a tým dodatok č. 1, ako aj zmluva nenadobudli účinnosť. Podpisy na origináli uvedeného dodatku boli neznámou osobou prečiarknuté. Dňa 11. 10. 2002 bol vo forme notárskej zápisnice uzavretý Dodatok 3, podľa ktorého nastáva právna účinnosť zmluvy o postúpení pohľadávok dňom podpísania dodatku, ďalej postupca postupuje postupníkovi pohľadávku vo výške 64 615 916,45 Sk (pôvodná suma znížená o 21 000 000,-- Sk), úroky z omeškania v sume 7 369 028,-- Sk, trovy konania vo výške 1 546 100,-- Sk, trovy odvolacieho konania v sume 190 380,-- Sk, teda spolu 73 721 424,45 Sk; pohľadávka vo výške 38 327 173,60 Sk nie je predmetom postúpenia, keďže bola rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 12. 03. 2002, č. k. 4 Cb 613/971219, zamietnutá. Zároveň sa zmluvné strany dohodli na odplate za postúpenú pohľadávku vo výške 5 000 000,-- Sk, ktorá bola v deň podpisu dodatku aj uhradená do pokladne postupcu. Spoločnosť M., a. s., postúpila dňa 19. 07. 2005 pohľadávku vo výške 73 721 424,45 Sk na spoločnosť I., a. s., R.

Pôvodný žalobca postúpil predmetnú pohľadávku dňa 31. 08. 2001 aj na spoločnosť C. F., a. s., Č., pričom dňa 26. 09. 2001 oznámil postupníkovi, že od zmluvy z dôvodu skôr uzavretej zmluvy s inou spoločnosťou odstupuje a súčasne vracia plnenie, uskutočnené v prospech žalobcu. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení zo dňa 18. 12. 2007, sp. zn. 2 Obo 226/2007, skonštatoval, že odstúpenie od zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 26. 09. 2001 nebolo platné. Žalovaný dňa 10. 09. 2001 uznal dlh voči spoločnosti C. F., a. s. Proti tomu podal pôvodný žalobca určovaciu žalobu o neplatnosť uznania dlhu. Pôvodný žalobca postúpil predmetnú pohľadávku Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 12. 04. 2002 na spoločnosť C. & F. P., spol. s r. o., a túto skutočnosť dňa 12. 04. 2002 oznámil žalovanému. Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 02. 11. 2005 spoločnosť C. & F. P., spol. s r. o., postúpila predmetnú pohľadávku na spoločnosť D. I. L. so sídlom S.

Pôvodný žalobca uzavrel so spoločnosťou M., a. s., dňa 31. 12. 2001 Dodatok č. 2, ktorým zmluvné strany odstúpili od Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 24. 08. 2001 z dôvodu nedohodnutia sa na cene ku dňu 31. 12. 2001. V uvedenom dodatku boli prečiarknuté podpisy zmluvných strán, pričom nie je možné zistiť ani dátum, ani osobu, ktorá zásah

vykonala. Vzhľadom na to, že dodatok obsahoval originálne podpisy zmluvný strán, ako aj odtlačky pečiatok oboch spoločností, súd považuje odstúpenie od Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 24. 08. 2001 za platné. Pri posudzovaní platnosti dodatku súd vychádzal aj z toho, že v konaní strany nepreukázali neplatnosť dodatku z iného ako formálneho dôvodu. Spoločnosť M., a. s., postúpila dňa 19. 07. 2005 predmetnú pohľadávku na spoločnosť I., a. s. Vzhľadom na to, že sa pôvodná zmluva od začiatku zrušila, nemohlo dôjsť ani k neskoršiemu postúpeniu pohľadávky na spoločnosť I., a. s.

Dňa 31. 08. 2001 pôvodný žalobca uzavrel Zmluvu o postúpení pohľadávky aj so spoločnosťou C. F., a. s., pričom od nej z dôvodu skôr uzavretej zmluvy s inou spoločnosťou dňa 26. 09. 2001 odstúpil. Z obsahu spisu, a to najmä z obsahu samotného písomného podania zo dňa 26. 09. 2001, označeného ako odstúpenie od zmluvy vyplýva, že zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 31. 08. 2001 nebola v článku VI. bod 3 splnená, keď postupca odstúpil od zmluvy z iného ako zmluvne dohodnutého dôvodu, preto neodstúpil od zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 31. 08. 2001 platne, a preto zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 31. 08. 2001 považuje za platnú.

Pôvodný žalobca dňa 12. 04. 2002 postúpil predmetnú pohľadávku aj na spoločnosť C. & F. P., spol. s r. o., ktorá dňa 02. 11. 2005 uzavrela Zmluvu o postúpení pohľadávky so spoločnosťou D. I. L. Keďže dňa 31. 08. 2001 došlo k platnému postúpeniu pohľadávky, a teda pôvodný žalobca ju už nevlastní, nemohol platne uzavrieť zmluvu so spoločnosťou C. & F. P., spol. s r. o. Vzhľadom na to, že postúpenie bolo neplatné, nemohla sa ani spoločnosť D. I. L. stať vlastníkom predmetnej pohľadávky.

Proti tomuto rozhodnutiu podal dovolanie spoločnosť I., a. s., K. Dovolateľ žiadal, aby dovolací súd zmenil rozhodnutie odvolacieho súdu tak, aby uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Dovolateľ namietol, že neexistuje žiadny dodatok č. 4 k zmluve o postúpení pohľadávok z 24. augusta 2001. Pokiaľ ide o prečiarknutý údajný dodatok č. 2, ktorý sa záhadným spôsobom bez vedomia účastníkov konania dostal do spisu, dovolateľ tvrdí, že tento prečiarknutý dodatok č. 2 je preštylizovaný a úplne mení jeho zmysel a právne následky, pričom sa vôbec nezhoduje s textom originálu dodatku č. 2. Odvolací súd na neverejnom zasadnutí vykonal dokazovanie napriek evidentným rozporom medzi

prečiarknutým dodatkom č. 2 a originálom dodatku č. 2 z 31. decembra 2001, ktorý je obsiahnutý aj v notárskej zápisnici z 11. októbra 2002, č. N 305/2002, Nz 305/2002.

Dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že odvolací súd, napriek tomu, že požadoval do spisu doložiť originály zmlúv o postúpení pohľadávok, tieto dôkazy v napadnutom rozhodnutí vôbec nevyhodnotil a dospel k opačnému záveru ako súd prvého stupňa, a to, že k postúpeniu pohľadávky na spoločnosť I., a. s., nemohlo dôjsť, lebo zmluva o postúpení z 24. augusta 2001 (ďalej len Zmluva z 24. 08. 2001), ktorú uzavrel pôvodný žalobca so spoločnosťou M., a. s., bola od počiatku zrušená. Vychádzal pritom z fotokópie dodatku č. 2 k Zmluve z 24. 08. 2001, ktorým mali zmluvné strany odstúpiť od Zmluvy z 24. 08. 2001. Pritom vôbec nevyhodnotil notársku zápisnicu z 11. októbra 2002, N 305/2002, Nz 305/2002, ktorá obsahovala dodatok č. 1, dodatok č. 2 a dodatok č. 3 k Zmluve z 24. 08. 2001. Pritom dodatok č. 2, obsiahnutý v tejto notárskej zápisnici, nie je odstúpením od Zmluvy z 24. 08. 2001, ale dohodou o tom, že zmluvné strany odstúpia od zmluvy, ak neuzavrú dodatok o právnej účinnosti zmluvy v lehote do 31. 12. 2002. O tom, či k dohode o ďalšom dodatku došlo medzi zmluvnými stranami, súd zrejme neskúmal, lebo takýto dôkaz nebol do spisu doložený a nebolo doložené ani odstúpenie od Zmluvy z 24. 08. 2001. Bude preto potrebné v tomto smere doplniť dokazovanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal vec v rozsahu podľa ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a po prejednaní odvolania bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

Návrh na zámenu účastníkov podal pôvodný žalobca na spoločnosť M., a. s., K. (č. l. 970), spoločnosť D. I. L., S., podala návrh na vstup do konania na základe postúpenia pohľadávky z pôvodného vlastníka na C. & F. P., spol. s r. o. a z C. & F. P., spol. s r. o., na spoločnosť D. I. L., S. (č. l. 959) a spoločnosť M., a. s. v likvidácii, N. podala návrh na zámenu na strane žalobcu, a to zo spoločnosti M., a. s. v likvidácii, N. na spoločnosť I., a. s., K. (č. l. 973). O týchto návrhoch nebolo v konaní právoplatne rozhodnuté. Po vyhlásení konkurzu na majetok žalobcu a ustanovení nového správcu konkurznej podstaty JUDr. I. J., správca konkurznej podstaty podal dňa 13. 01. 2009 návrh na pristúpenie účastníka do konania na strane žalobcu v zmysle ust. § 92 ods. 1 O. s. p., a to I., a. s., K., R., K., IČO: X. O tomto návrhu

rozhodol súd prvého stupňa napadnutým uznesením zo dňa 19. 01. 2009 a je predmetom odvolacieho konania.

Podľa ust. § 92 ods. 1 O. s. p. na návrh účastníka môže súd pripustiť, aby do konania vstúpil ďalší účastník. Súhlas toho, kto má takto do konania vstúpiť, je potrebný, ak má vystupovať na strane navrhovateľa.

V zmysle citovaného ustanovenia § 92 ods. 1 O. s. p. je upravený vstup ďalšieho účastníka do konania na jednej procesnej strane pri splnení zákonom určených procesných podmienok. Takýto vstup ďalšieho účastníka do konania na strane žalobcu je možný len v sporovom konaní a slúži na odstránenie nedostatku vecnej legitímácie, ak sa vyskytla právna či iná skutočnosť, znamenajúca prevod alebo prechod predmetu konania na inú osobu až v priebehu konania. Prvou zákonnou podmienkou je návrh účastníka konania, čo v danom sporovom konaní, pri zachovaní dispozičného princípu zodpovednosti za určenie okruhu účastníkov konania, predstavuje návrh žalobcu na vstup ďalšieho účastníka do konania. Žalobca písomným návrhom zo dňa 13. 01. 2009 na vstup ďalšieho účastníka do konania na strane žalobcu, doručeného súdu prvého stupňa, túto podmienku splnil. Ďalšou zákonnou podmienkou pre vstup účastníka do konania na strane žalobcu je súhlas toho, kto má vstúpiť do konania na strane žalobcu. Aj táto zákonná podmienka vstupu bola splnená, keď obchodná spoločnosť I., a. s., K., vyslovila písomne súhlas so vstupom do konania priamo na návrhu, podanom žalobcom zo dňa 13. 01. 2009. Vstup ďalšieho účastníka do konania je viazaný na schválenie súdom, ktorý pri svojom rozhodovaní vychádza najmä z hľadiska hospodárnosti konania. Z uvedeného je zrejmé, že rozhodnutie o vstupe ďalšieho účastníka do konania je rozhodnutím procesnej povahy a ani ako predbežnú otázku súd pri rozhodovaní o vstupe ďalšieho účastníka do konania neposudzuje vecnú správnosť nadobudnutia uplatneného práva navrhovaným do konania vstupujúcim účastníkom na strane žalobcu. Vykonanie dokazovania pre zistenie skutočností odôvodňujúcich prevod alebo prechod práva bude predmetom konania vo veci samej súdom prvého stupňa. Z tohto dôvodu odvolací súd v ďalšom nevyhodnocoval písomné doklady, predložené účastníkmi v konaní a nedoplnil dokazovanie, či k dohode o ďalšom dodatku došlo medzi zmluvnými stranami, príp., či došlo k odstúpeniu od zmluvy z 24. 08. 2001 tak, ako potrebu ďalšieho vykonania dokazovania v naznačenom smere vyslovil odvolací súd v rozhodnutí o dovolaní zo dňa 28. 02. 2011.

Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v zmysle ust. § 219 ods. 1 O. s. p. ako rozhodnutie vecne správne potvrdil.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 20. decembra 2011

JUDr. Jana Zemaníková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová